

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 172/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti L., s. r. o., J., právne zastúpenej advokátkou Mgr. M. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 3 Cob 193/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L., s. r. o., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. apríla 2009 doručená sťažnosť spoločnosti L., s. r. o., J. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 3 Cob 193/2008. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 6. apríla 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že spoločnosť U., a. s. (ďalej len „žalobkyňa“), žalobou z 30. novembra 2005 žiadala od sťažovateľky ako žalovanej zaplatenie istiny 862 516,64 Sk s príslušenstvom z titulu náhrady škody, ktorá mala žalobkyňi vzniknúť v súvislosti

s odstúpením od lízingovej zmluvy uzatvorenej žalobkyňou a sťažovateľkou. Predmetom zmluvy bol osobný automobil HONDA CR-V MT s predpokladaným termínom ukončenia lízingu dňa 28. februára 2010. Žalobkyňa listom z 5. júna 2005 oznámila sťažovateľke, že od lízingovej zmluvy odstupuje pre neplnenie povinností vyplývajúcich z nej. Sťažovateľka v snahe vzniknutú situáciu riešiť akceptovala ukončenie zmluvy k 8. júnu 2005. Následne žalobkyňa 26. augusta 2005 druhýkrát odstúpila od lízingovej zmluvy, pričom listom z 19. septembra 2005 okrem údajne vzniknutej škody vo výške 862 516,64 Sk požadovala od sťažovateľky aj zaplatenie údajne dlžných lízingových splátok k 31. augustu 2005. Podaním z 27. februára 2006 žalobkyňa žalobu do výšky 235 614,64 Sk vzala späť. V priebehu súdneho konania sa preukázalo, že predmetnú sumu uhradil žalobkyni iný subjekt na základe uznania dlhu formou notárskej zápisnice. Žalobkyňa odkúpila od tohto subjektu osobný automobil HONDA CR-V MT za 1 279 000 Sk, pričom kúpna cena bola uhradená dvoma platbami, a to vo výške 383 700 Sk 14. februára 2005 a 895 300 Sk 15. februára 2005. Toto motorové vozidlo sa následne stalo predmetom lízingu na základe lízingovej zmluvy medzi žalobkyňou a sťažovateľkou zo 14. februára 2005. Keďže sťažovateľke nebol odovzdaný veľký technický preukaz vozidla, a tiež preto, že si sťažovateľka objednala aj ďalšiu nadštandardnú výbavu, ponechala osobný automobil v priestoroch subjektu. Hoci subjekt za osobný automobil úhradu získal, kúpnu cenu spoločnosti H., s. r. o., od ktorej osobný automobil kúpil, nezaplatil. Spoločnosť H., s. r. o., z titulu dojednanej výhrady vlastníckeho práva odobrala osobný automobil z priestorov subjektu. Práve z uvedeného dôvodu si sťažovateľka uplatnila voči subjektu nárok na náhradu škody formou notárskej zápisnice. Rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) č. k. 17 Cb 114/2006-140 z 23. septembra 2008 bola žaloba zamietnutá a sťažovateľke nebola priznaná náhrada trov konania s poukazom na ustanovenie § 150 Občianskeho súdneho poriadku, keďže podľa názoru okresného súdu otázka momentu zániku lízingovej zmluvy závisela od úvahy súdu, a tiež preto, že o vzniknutú situáciu sa pričínili iné subjekty, pričom účastníci konania nemali možnosť ovplyvniť ju. Na základe odvolania sťažovateľky uznesením krajského súdu č. k. 3 Cob 193/2008-165 zo 14. januára 2009 bol rozsudok okresného súdu, čo sa týka náhrady trov konania, potvrdený.

Podľa názoru sťažovateľky rozsudok okresného súdu, ako aj uznesenie krajského súdu vychádzajú v súvislosti s otázkou náhrady trov konania z nesprávneho právneho posúdenia veci. Došlo tým k porušeniu označeného základného práva podľa ústavy. Hoci bola sťažovateľka v konaní úspešná, náhrada vzniknutých trov jej nebola od neúspešnej žalobkyne prisúdená. Pritom sťažovateľka vznik predmetného sporu nezavinila. Žalobkyňa sa bezdôvodne nedomáhala svojich práv voči skutočnému porušovateľovi, hoci už pred podaním žaloby mala vedomosť o tom, kto je nositeľom zodpovednosti.

Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označeného článku ústavy v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 3 Cob 193/2008 v spojení s konaním vedeným okresným súdom pod sp. zn. 17 Cb 114/2006 s tým, aby bolo uznesenie krajského súdu zo 14. januára 2009 v spojení s rozsudkom okresného súdu z 23. septembra 2008 zrušené.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 3 Cob 193/2008-165 zo 14. januára 2009 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 17 Cb 114/2006-140 z 23. septembra 2008 vo výroku o náhrade trov konania, pričom účastníkom nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Z odvolania sťažovateľky smerujúceho proti výroku o náhrade trov konania vyplývalo, že žalobkyňa už pred začatím konania mala vedomosť o tom, kto uplatnenú škodu v skutočnosti spôsobil, a že zodpovedným subjektom nebola sťažovateľka. Práve naopak sťažovateľka ako lízingový nájomca bola za daných okolností poškodeným subjektom, lebo pri podpise lízingovej zmluvy uhradila žalobkyňi vopred zvýšenú splátku v sume 383 699,97 Sk a v priebehu lízingového vzťahu si riadne plnila povinnosti lízingového nájomcu. V dôsledku bezdôvodného odstúpenia žalobkyne od lízingovej zmluvy a jej následnej nečinnosti vo veci ochrany vlastníckych práv nebolo sťažovateľke umožnené predmet lízingu riadne užívať. Za nezanedbateľnú považovala sťažovateľka aj tú skutočnosť, že mala záujem o mimosúdne riešenie vzniknutej situácie. Preto navrhla zmeniť rozsudok okresného súdu a zaviazať žalobkyňu nahradiť jej trovy konania v sume 175 814 Sk. Podľa názoru krajského súdu nebolo medzi účastníkmi konania sporné, že sťažovateľka 14. februára 2005 podpísala preberací protokol, v ktorom potvrdila, že predmet lízingu (motorové vozidlo HONDA CR-V) od predajcu prevzala. Na tomto základe

predajca vyfakturoval žalobkyni kúpnu cenu, ktorú žalobkyňa aj uhradila. Konateľ sťažovateľky vo svojej výpovedi potvrdil, že vozidlo nechal v prevádzke predajcu a že mu nebol ani odovzdaný veľký technický preukaz. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, aby sťažovateľka informovala žalobkyňu o tom, že vozidlo neprevzala a že jej nebol odovzdaný veľký technický preukaz. Sťažovateľka riadne uhrádzala lízingové splátky tak, ako keby vozidlo riadne užívala. Následne bolo vozidlo tretím subjektom 26. mája 2005 odobraté, keďže mu nebola uhradená kúpna cena, a to napriek tomu, že žalobkyňa kúpnu cenu uhradila. Predajca uznal, že žalobkyni jeho konaním vznikla škoda a zaviazal sa ju uhradiť. Krajský súd je toho názoru, že aj sťažovateľka má podiel na tom, že žalobkyni nebola žalovaná suma uhradená, keďže žalobkyňa kúpnu cenu vozidla uhradila až potom, ako sťažovateľka potvrdila prevzatie vozidla bez toho, aby žalobkyňu informovala, že v skutočnosti sa tak nestalo. Tieto okolnosti možno považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania sťažovateľke v zmysle § 150 Občianskeho súdneho poriadku.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Zodpovedá skutočnosti, že sťažovateľka bola v konaní vedenom pred všeobecnými súdmi v plnom rozsahu úspešná, no napriek tomu jej z dôvodov hodných osobitného zreteľa nebola priznaná náhrada trov konania.

Podľa názoru ústavného súdu veľmi konkrétna a podrobná argumentácia krajského súdu dostatočným a presvedčivým spôsobom vysvetľuje, v čom boli naplnené zákonom požadované dôvody osobitného zreteľa hodné, ktoré viedli k výnimočnému nepriznaniu náhrady trov sťažovateľke. Odôvodnenie uznesenia krajského súdu v žiadnom prípade preto nemožno považovať ani za arbitrárne, ale ani za zjavne neodôvodnené.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2009